

...utom för hörselskadade!
Stockholm – en stad för alla

Stockholm – en stad för alla ... utom för hörselskadade!

En rapport om tillgängligheten för hörselskadade i Stockholms stad

Del II, en uppföljning 2010

Hörselskadades förening
i Stockholm

Stockholm – en stad för alla ... utom för hörselskadade!

Del II, en uppföljning 2010 *En rapport om tillgängligheten för hörselskadade i Stockholms stad*

För andra gången på tre år har Hörselskadades förening i Stockholm frågat stadsdelsnämnderna om deras möten är tillgängliga för personer med nedsatt hörsel.

Om mindre än två månader ska Stockholm vara världens mest tillgängliga huvudstad. Stockholms stads högste politiker, finansborgarrådet Sten Nordin, lovade för snart ett år sedan en konkret förändring av hörseltillgängligheten vid stadsdelsnämndernas sammanträden.

Trots detta ger vår nya kartläggning fortfarande rött ljus till 5 av 14 stadsdelar. Dessa fem stadsdelsnämnder stänger helt ute personer med nedsatt hörsel från den demokratiska processen genom att sakna hörsel-teknisk utrustning under sina möten. Möten som ska vara öppna för allmänheten. Fyra stadsdelar har till och med sämre tillgänglighet i dag jämfört med vår undersökning 2008.

Totalt sett visar vår kartläggning en förbättring. Sju stadsdelar har i dag både hörselteknik och fungerande rutiner kring utrustningen, jämfört med fyra stadsdelar för två år sedan. Detta är glädjande för medborgarna i just de stadsdelarna. Men fortfarande är personer med nedsatt hörsel inte välkomna att delta i det demokratiska samtalet i hälften av stadens stadsdelar. Vi i Hörselskadades förening i Stockholm undrar när vi 60 000 personer med hörselskada i Stockholm ska ses som medborgare som alla andra?

Lars Lindén
Ordförande
Hörselskadades förening i Stockholm
oktober 2010

Kartläggning av hörselteknisk utrustning vid Stockholms stadsdelsnämnders öppna sammanträden

Bakgrund

Om stadsdelsnämnderna

Stockholms 14 stadsdelsnämnder ansvarar för en stor del av den kommunala servicen inom sitt geografiska område. Medan kommunfullmäktige tilldelar pengar och beslutar om de övergripande målen och riktlinjerna, är det varje stadsdelsnämnd som bestämmer hur pengarna ska fördelas för att tillgodose de lokala behoven inom stadsdelsområdet. Stadsdelsnämnden tar de politiska besluten medan stadsdelsförvaltningen genomför besluten och driver verksamheten inom stadsdelsnämndens ansvarsområde. Sammanträdena är öppna för allmänheten (Källa: Stockholms stad).

Om hörselteknisk utrustning

Med hörselteknisk utrustning avses lösningar, till exempel teleslinga, som för ljudet från en mikrofon direkt in i hörapparaten. För många hörselskadade går det inte att höra vad som sägs i samtal i stora grupper, då dels bakgrundsljud stör och dels avståndet mellan öra och mun blir för stort. En högtalaranläggning oavsett kvalitet löser inte problemet. Genom en teleslinga minskar avståndet och bakgrundsljud stör inte lika mycket, vilket är ett enormt lyft både för den hörselskadade och för den som talar och vill bli hörd.

Om en lokal är utrustad med hörselteknisk utrustning är det viktigt att det finns rutiner för kontroll av att utrustningen fungerar och att det finns personal som har kunskap om hur utrustningen ska användas. För att besökare ska känna till att utrustning finns är det nödvändigt att information finns tillgänglig genom anslag i anslutning till lokalen.

Om undersökningen

Undersökningen är en uppföljning av en rapport som Hörselskadades förening släppte 2008. Då angav endast 4 av 14 stadsdelar att deras möten var tillgängliga för personer med nedsatt hörsel. I december 2009 uttalade sig finansborgarrådet Sten Nordin att tillgängligheten måste bli bättre (Språkröret nr 4, 2009). Beskedet upprepades från Stadshuset när vi initierade uppföljningen under våren 2010. För att kunna jämföra har vi valt att för den här rapporten använda samma enkät och samma sätt att presentera svaren.

Datinsamlingen gick till så att en skrivelse skickades till samtliga stadsdelsdirektörer, innehållande enkät och följebrev. En påminnelse gick ut via mejl till de stadsdelar som inte svarat. De sista svaren kom in efter telefonkontakter med förvaltningarna. Samtliga stadsdelar har lämnat in svar.

Enkäten bestod av elva frågor. Efter några inledande frågor om den lokal i vilken mötena hålls så följde frågor om hörselteknisk utrustning, rutiner och information. Alla frågor hade svarsalternativen ja eller nej. Enkäten avslutades med en öppen fråga för egna kommentarer. I bedömningen av svaren har vi endast utgått från stadsdelarnas egna svar, några kontroller av uppgifterna har alltså inte genomförts.

I presentationen av svaren har vi valt att använda grönt, gult och rött ljus för gradera svaren. För grönt ljus krävs att stadsdelen anger att de har en hörselteknisk utrustning, tydliga rutiner och fungerande informationsarbete. Gult ljus har vi använt när det funnits brister i rutinerna eller informationsarbetet, vilket är enkelt att åtgärda. Rött ljus signalerar att stadsdelen har angett att hörselteknisk utrustning saknas vid nämndens samtliga öppna sammanträden.

Undersökningsresultatet 2010

KOMMENTARER

Rött ljus: Ingen teleslinga finns vid alla eller vissa nämnd-sammanträden.

Gult ljus: Teleslinga finns men det brister i information och/eller rutiner.

Grönt ljus: Teleslinga finns och även rutiner samt informationsinsatser för god tillgänglighet och delaktighet.

STADSDELAR

Rött ljus: Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta.

Gult ljus: Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby.

Grönt ljus: Bromma, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Kungsholmen, Södermalm, Älvsjö, Östermalm.

Kommentarer

Fem stadsdelar anger att de har stadsdelsnämndsmöten utan att det finns hörselteknisk utrustning i lokalen.

Norrmalm anger som förklaring till sitt svar att man inte har hittat någon lokal i området med slinga och bra akustik. I både Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta växlar man mellan två lokaler där den ena har slinga men inte den andra. Rinkeby-Kista hyr lokalerna och har ingen information om varför slinga saknas. I Spånga-Tensta gick utrustningen sönder och plockades därefter bort utan att ersättas. De två sista, Skarpnäck och Skärholmen, uppger att de håller på att köpa in ny utrustning eller väntar på reparation.

Två stadsdelar har angett att de har fungerande hörselteknisk utrustning men på grund av bristerna i informationen får de inte grönt ljus. I Hässelby-Vällingbys fall är utrustningen helt ny, och man planerar att ta fram nödvändig information.

Hörselskadade medborgare i Bromma, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Kungsholmen, Södermalm, Älvsjö och Östermalms stadsdelsnämndsområde kan delta i de öppna mötena på samma villkor som andra medborgare. Här finns information om utrustningen, rutiner och personalen har fått utbildning eller så finns det skriftliga instruktioner för handhavandet.

Jämförelse med resultaten 2008

Undersökningsresultet 2008

KOMMENTARER

Rött ljus: Ingen teleslinga finns vid alla eller vissa nämnd-sammanträden.

Gult ljus: Teleslinga finns men det brister i information och/eller rutiner.

Grönt ljus: Teleslinga finns och även rutiner samt informationsinsatser för god tillgänglighet och delaktighet.

STADSDELAR

Rött ljus: Bromma, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skärholmen.

Gult ljus: Skarpnäck, Södermalm, Älvsjö, Östermalm.

Grönt ljus: Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Spånga-Tensta.

Källa: Stockholm – en stad för alla ... utom för hörselskadade! En rapport om tillgängligheten för hörselskadade i Stockholms stad, maj 2008

Förändring 2008 – 2010

Förbättring

Stadsdelar: Bromma, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Södermalm, Älvsjö, Östermalm.

Försämring

Stadsdelar: Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby, Skarpnäck, Spånga-Tensta.

Kommentarer

Kungsholmens stadsdel är den enda stadsdelen som har bibehållit full hörseltillgänglighet. Bromma, Farsta och Hägersten-Liljeholmen har under två år gått från att helt stänga ute personer med nedsatt hörsel till att ha både hörselteknisk utrustning och fungerande rutiner. Södermalm, Älvsjö och Östermalm har sedan förra undersökningen arbetat fram både fungerande rutiner och information.

En stadsdel, Spånga-Tensta, har gått från att erbjuda delaktighet till alla deltagare oavsett hörselfunktion till att ha möten där personer med nedsatt hörsel är utestängda. De anger själva att slingan har gått sönder och därefter tagits bort. Skarpnäck, som också har försämrat sitt resultat, har angett att de reparerar sin hörseltekniska utrustning. Enskede-Årsta-Vantör och Hässelby-Vällingby har gått från grönt till gult ljus med anledning av att de har brister i rutiner och information.

De övriga stadsdelarna som fått sämre resultat har brister i informationen som behöver åtgärdas. Norrmalm, Rinkeby-Kista och Skärholmen visar inte någon förändring jämfört med 2008, och får fortfarande rött ljus.

Slutsatser

Uppföljningen av 2008 års kartläggning visar en lätt positiv förändring, både vad det gäller tillgången till hörselteknisk utrustning och förekomsten av rutiner och information. Hörselskadades förening i Stockholm ser den positiva utvecklingen som ett steg i rätt riktning för att inkludera personer med hörselnedsättning i det demokratiska samtalet. I sju stadsdelar vet medborgarna om att det finns hörselteknisk utrustning då det finns information inför mötena och i lokalerna. Det finns dessutom rutiner och utbildning eller skriftliga instruktioner på plats vilket gör att även användarna känner sig trygga.

Samtidigt visar den nya kartläggningen att det är långt ifrån självklart att hörselteknisk utrustning finns. Det är anmärkningsvärt att hälften av stadsdelsnämnderna i Stockholm, 7 av 14, fortfarande stänger ute medborgare till möten som ska vara öppna för allmänheten. Detta går stick i stäv med Stockholm stads ambition att vara världens mest tillgängliga huvudstad. Det faktum att vissa stadsdelar lyckas gå framåt, andra står på samma fläck och några går bakåt tyder på att det inte är en resursfråga. Mot bakgrunden av att den politiska viljan är uttryckt och de ekonomiska resurserna finns drar vi slutsatsen att staden har misslyckats med att integrera tillgänglighetsarbetet i den ordinarie verksamheten och istället ser det som ett separat projekt. Rutiner för utbildning av personal, felanmälan och uppföljning fattas för att komma tillrätta med problemen. Nyckelpersoner med utpekat tillgänglighetsansvar är ett sätt att organisera verksamheten för att skapa fungerande rutiner.

Precis som vid kartläggningen 2008 är vår slutsats att Stockholms stadsdelsnämnder inte har en tillfredsställande tillgänglighet för medborgare med hörselskada. Att hälften av stadsdelsnämnderna inte erbjuder full delaktighet för oss hörselskadade är inte acceptabelt. En förbättring med tre stadsdelar är inte förenligt med ambitionen att vara världens mest tillgängliga huvudstad.

För mer information kontakta

Oscar Hedenfeldt
Ombudsman
08-462 24 38
oscar.hedenfeldt@hrfstockholm.se

Hörselskadades förening i Stockholm
Box 20113
104 60 Stockholm

Rapporten finns att ladda ner på www.hrfstockholm.se.